

Beslutningsforslag nr. B 181

Folketinget 2015-16

Fremsat den 12. april 2016 af Finn Sørensen (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Pernille Skipper (EL) og Jakob Sølvhøj (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om lempelse af betingelserne for tilkendelse af førtidspension

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, der sikrer,

- 1) at personer i alderen 18 år til folkepensionsalderen kan få tilkendt førtidspension, når arbejdsevnen er nedsat med mindst $\frac{2}{3}$,
- 2) at der kan dispenseres fra kravet om forudgående ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, hvis de lægelige oplysninger klart dokumenterer, at arbejdsevnen er nedsat med mindst $\frac{2}{3}$,
- 3) at personer, der opfylder betingelserne for at få tilkendt førtidspension, frit kan vælge mellem fleksjob og førtidspension,
- 4) at den samlede sagsbehandlingstid i kommunen inklusive ressourceforløb, arbejdsprøvning, virksomhedspraktik m.v. højst må strække sig over en periode på 2 år, og
- 5) at alle, der har nedsat arbejdsevne og modtager kontanthjælp eller uddannelseshjælp, får ret til – og kommunen får pligt til at sørge for, at det sker – at få deres sag genoptaget, med henblik på at der kan ske en afklaring af, om de pågældende skal have tilbudt ressourceforløb, revalidering, fleksjob eller førtidspension.

Bemærkninger til forslaget

Dette beslutningsforslag skal ses i sammenhæng med de af Enhedslisten samtidig fremsatte beslutningsforslag om seniorførtidspension, sygedagpenge, revalidering, fleksjob og ressourceforløb.

Efter at reformen af førtidspension og fleksjob trådte i kraft i 2013, er det blevet næsten umuligt at få tilkendt førtidspension. Antallet af tilkendte førtidspensioner er styrt-dykket fra 17.152 i 2010 og 14.621 i 2012 til 5.767 i 2013 og 6.187 i 2014 (Ankestyrelsen: Årsstatistik om førtidspension 2014, tabel 1.2, og Nyhedsbrev Førtidspension 2015-3).

I stedet for førtidspension skal borgere med alvorlig sygdom først gennemgå mindst ét ressourceforløb af mindst 1 års varighed, også selv om mange af disse borgere i forvejen har været igennem adskillige arbejdsprøvninger.

Mange af disse borgere er så syge, at det før 2013 var indlysende, at de skulle tilkendes førtidspension. I stedet skal de nu slæbes igennem ressourceforløb, hvor indholdet typisk er virksomhedspraktik. Følgerne af denne virksomhedspraktik er ofte, at den syge borger bliver totalt udmattet og får markant øgede smerter og må bruge al sin fritid på at komme til hæfterne efter virksomhedspraktikken. I vores optik er der her tale om mishandling af syge borgere.

Reformen fra 2013 indeholdt også en helt ny form for fleksjob, nemlig minifleksjob til personer med meget begrænset arbejdsevne. Det erklærede formål med minifleksjob er, at disse borgere skal udvikle deres arbejdsevne.

Ankestyrelsens afgørelser og vurderinger af kommunernes afgørelser i førtidspensionssager viser, at næsten alle borgere med meget begrænset arbejdsevne skal tilbydes minifleksjob i stedet for førtidspension, fordi det ikke kan udelukkes, at borgernes arbejdsevne kan udvikles.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 25-14 (Ankestyrelsens principafgørelse 25-14 om fleksjob-førtidspension-arbejdsevne-meget begrænset arbejdsevne. Kendelse nr. 9321 af 27. maj 2014) afgjort, at en borger der havde en effektiv arbejdstid på 40 minutter om ugen, ikke opfyldte betingelsen for førtidspension, men opfyldte betingelsen for fleksjob. Under arbejdsprøvningen var borgeren på arbejdspladsen 2 ¼ time 3 dage om ugen. Han kunne højst arbejde 10 minutter i træk efterfulgt af 10-15 minutters pause. Hans effektive arbejdstid var 13,3 minutter pr. dag. Ankestyrelsen erkendte, at borgerens arbejdsevne var meget begrænset, men kunne ikke udelukke, at arbejdsevnen kunne udvikles.

Ankestyrelsen har gennemført en praksisundersøgelse og har i april 2015 udgivet en rapport om kommunernes afgørelser om førtidspension (Ankestyrelsens praksisundersøgelse om førtidspension, 2015). Ankestyrelsen har været enig med kommunerne i alle de sager, hvor der er givet afslag på førtidspension. Men i 16 ud af 49 sager, hvor kommunerne har tilkendt førtidspension, mener Ankestyrelsen, at kommunerne burde have givet afslag, igen fordi det ikke kunne

udelukkes, at arbejdsevnen kunne udvikles, eller fordi kommunerne ikke havde tilvejebragt tilstrækkelig dokumentation for, at den ikke kunne udvikles.

Blandt disse sager er sager om en enlig mor med fem børn, som er flygtning og torturoffer og lider af PTSD, en skizofren mand, en mand med flere hjertesygdomme, ødelagt skulder og konstante voldsomme smerter og en kvinde, der efter 25 års stofmisbrug og prostitution har blodprop i benet, piskesmældsskade, slidgigt i nakke og knæ, karpaltunnelsyndrom i begge hænder, tankeforvirring og koncentrationsvanskeligheder.

Da Ankestyrelsens afgørelser har retsvirkning, har det medført, at det er nødvendigt med lovændringer, for at borgere med meget begrænset arbejdsevne kan få tilkendt førtidspension.

Når aldersgrænsen for førtidspension foreslås ændret fra 40 år til 18 år, skyldes det, at sygdom, ulykker og handicap rammer lige hårdt, hvad enten man er over eller under 40 år.

Når kravet for tilkendelse af førtidspension foreslås ændret fra så godt som ingen arbejdsevne til en nedsættelse af arbejdsevnen til $\frac{2}{3}$, skyldes det, at vi skal sikre, at borgere, der har mistet det meste af deres arbejdsevne på grund af sygdom eller ulykke, således at de ikke kan forsørge sig selv, igen skal have mulighed for at få tilkendt førtidspension.

Når der skal gives mulighed for at dispensere fra kravet om forudgående ressourceforløb på mindst 1 år, skyldes det, at det vil medføre både en administrativ lettelse og en betydelig lettelse for borgeren, hvis man kan undgå et overflødig ressourceforløb, når de lægelige oplysninger klart dokumenterer en meget væsentlig nedsættelse af arbejdsevnen.

Når der skal være frit valg mellem fleksjob og førtidspension for personer, der har en lille restarbejdsevne, skyldes det, at nogle menneskers livskvalitet bliver forbedret ved at være på arbejdsmarkedet, mens det for andre vil være en stor lettelse og en forbedring af den daglige tilværelse, hvis de slipper for presset for at skulle arbejde nogle få timer om ugen.

Når der skal være loft over den samlede sagsbehandlingstid i kommunerne, skyldes det, at de nuværende tilstande med urimeligt lange sagsbehandlingstider, der i nogle tilfælde kan være 5 til 10 år, er uacceptable.

Når alle sager, hvor borgere med nedsat arbejdsevne modtager kontanthjælp, skal genoptages, skyldes det, at vi deler regeringens synspunkt om, at kontanthjælp skal være en midlertidig korttidsydelse. Derfor er det vigtigt, at sagerne bliver genoptaget, og at der sker en afklaring af, om disse borgere skal tilbydes revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

Forslaget foreslås finansieret ved indførelse af en millionærskat.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lempelse af betingelserne for tilkendelse af førtidspension.

(Beslutningsforslag nr. B 181)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.